

MARIBORSKI

VEČERNIK

Cena 1 Din.

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Začetek terorizma
na Madžarskem

Jugoslovanski memorandum v Ženevi, ki bo tvoril podlago vsem bodočim razpravam in dogodkom, je gotovo tako varen, da se mora seznaniti z njim vsak naš državljan. Besedilo je za naš list dosti preobsežno, ker pa imamo večino naročnikov in čitateljev, ki ne čitajo drugih dnevnikov, smo se odločili objaviti besedilo memoranduma na tem mestu v oddelkih. Prvi odlomek objavljamo danes, drugi bodo sledili prihodnji teden.

»O teroristični akciji, ki se je vršila z madžarskega teritorija proti varnosti jugoslovanske države, ni izključno odločala jugoslovanska emigracija nastanjena na Madžarskem pred prihodom večjega števila emigrantov in njihovih voditeljev, ki so pripadali teroristični akciji »Ustaša«. Tej akciji so ukazovali madžarski častniki, ki so prišli v neposredne stike s teroristi in jim dajali potrebna navodila za izvršitev njihovega poslanstva. Prve emigrante je spravila madžarska oblast po vojašnicah in drugih javnih poslopih. Ražen tega so se posamezna madžarska društva (kakor n. pr. društvo »Nemzetvédelmi Munkaközösség Fatkalek« in tajno društvo »Arpad Tial« svojo teroristično sekcijo »Isiu Garda«) bavila že z ilegalno akcijo, naperjeno zoper sosedne države v nameri, da se izpremeni obstoječe stanje. Ko so voditelji jugoslovanske emigracije iskali primerne središča za organizacijo sistematske akcije, so našli na Madžarskem zelo primeren teren. Šli so v vrste organizacije, ki je že obstojala in v katerih so našli emigranti postali samo eden izmed njenih izvršilnih organov. Njihovo delovanje je tako postalo sredstvo v službi madžarskega revizionizma.

Teroristična akcija, ki se je vodila z madžarskih tal zoper Jugoslavijo, je obstojala torej še pred formiranjem organizacije »Ustaša« na tem teritoriju. Kot dokaz te aktivnosti, ki se je vršila neposredno pod madžarskimi častniki, se more navesti primer Stanka Matkovića, bivšega poročnika avstro-ogrške vojske, aretiranega v začetku maja 1922. in obsojenega pred okrožnim sodiščem v Zagrebu 20. novembra istega leta. Med razpravo je imenovan Matković tole prijavil: Takoj po vojni je postal jugoslovanski uradnik v Zagrebu. Ker se je bal posledic nekega svojega prestopka, zagrebenega v Jugoslaviji, je zbežal na Madžarsko. Tam ga je brž angažirala madžarska poročevalska služba in ga postavila pod poveljstvo kapetana Balanovića. osebe, ki je pozneje igrala važno vlogo pri velikem številu akcij zoper Jugoslavijo. V tistem času — to je bilo v začetku 1921 — se je sestel posebni komite madžarskega društva »Prebujeni Madžari«, čigar cilj je bil »osvoboditev Hrvaške«. Več madžarskih častnikov je po sebo aktivno sodelovalo pri delu tega odbora. Matković je dal imena tehle častnikov: Metzger, Petrah, Balanović, Lukas, Dorić itd.

Meseca aprila 1922 so Matkovića poklicali v pisarno društva »Prebujeni Madžari«, kjer mu je poročnik madžarske vojske Geza Aderjan v navzočnosti dveh drugih madžarskih častnikov Ilije Lasla in Sesevića rekel, da mora odpotovati v Jugoslavijo zaradi izvršitve atentata na kralja Aleksandra. Bilo mu je rečeno, da je potrebno, da odpotuje v Jugoslavijo zaradi izvršitve atentata na kralja Aleksandra za časa kraljevskih svatbenih svečanosti. Čim je prišel v Jugoslavijo, je bil aretiran in okrožno sodišče v Zagrebu ga je obsodilo na 5 let zapora. Prav tako je treba omeniti,

Ostre angleške besede Nemčiji

Velika debata v londonski spodnji zbornici - „Times“ za nemško enakopravnost - Utis v Berlinu in komentarji nemškega tiska

LONDON, 30. novembra. Dasi je bila vsa pozornost Londona posvečena poroki vojvode Kentskega in princese Marine, se je vendar vodila v spodnji zbornici zelo resna in dalekosežna debata o bodočnosti Velike Britanije. Debata o oborožitvi ali razorožitvi je potekala dostojanstveno, dasi so padale težke in resne besede. Britanski državniki so bili previdni, a kadar je bilo treba, niso štedili besed. Zlasti je vzbudil pozornost Baldwinov govor, ko je dejal, da ni vzroka za alarm in paniko, ker je še daleč do tega, da bi bil položaj nevaren za mir. Sedanji strahovi v Evropi so v glavnem posledica nepoznavanja in negotovosti onega, kar se dogaja v Nemčiji. Nemčija pazno skriva svoje namene, in dokler ne postane odkritosrčnejša zlasti kar se tiče oboroževanja, v Evropi ne bo mirnega presojanja položaja. V interesu Nemčije in Evrope je, da Nemčija čimprej od-

krije svoj plašč. Ako Nemčija tega ne stori, tudi Velika Britanija ne bo mogla držati rok križem, ampak bo morala storiti naglo vse za svojo zaščito.

Včerašnji tisk komentira obsežno to debato, najznačilnejše pa je pisanje »Times«, ki pravijo, da se Nemčija oborožuje, le že sedaj močno oborožena in se je mogoče izogniti nevarnosti samo na ta način, da se nemško oboroževanje legalizira, da se Nemčiji prizna stvarna enakopravnost glede oboroževanja. Komaj potem bo mogoč nov korak, ki naj privede do nove debata o razorožitvi. V tej smeri je treba Nemčiji pomagati. Ako ji je priznana enakopravnost v drugih zadevah, ji mora biti tudi v oboroževanju. Ako se Nemčija tudi še potem ne bi hotela vrniti v Ženevo in na razorožitveno konferenco, bi šele Evropa mogla izreči sodbo in se zediniti

za obrambo pred novo nemško nevarnostjo.

BERLIN, 30. novembra. Debata v angleški spodnji zbornici je izzvala tu veliko nervoznost. Listi napadajo zlasti Churchilla, med tem ko priznavajo, da je bil Baldwinov govor taktičen. Iz raznih medklicov pa se je dalo spoznati, koliko mržnje je v Angliji proti Nemčiji. Nekateri listi pravijo, da je bila inscenirana ta debata radi tega, da angleški davkoplačevalci lažje pogoltnjejo velike izdatke za oboroževanje in še večje davke. Ob enem pa je vlada hotela pripraviti psihološko podlago za agitacijo pri prihodnjih volitvah. Nadalje so listi nezadovoljni s tem, da se ni pri debati dovolj odkrito naglasila potreba po priznanju nemške enakopravnosti. Vendar predstavlja Baldwinov govor bazo za nova pogajanja in jih onemogoča.

Delo Društva narodov

PRESEDOVAL BO RUŽDI BEJ. POSAARJE PRIDE NA VRSTO V SREDO, SPOMENICA V PETEK.

ŽENEVA, 30. nov. Včeraj je bila v tajništvu Društva narodov seja delegatov, na kateri so razpravljali o vprašanju, kdo naj predseduje svetu Društva narodov za časa razprave o jugoslovanski spomenici zaradi marseilleskega atentata, ker je znano, da je dr. Beneš predsedstvo odložil, da se bo mogel nevezano udeleževati debate. Kakor se doznavajo, je bilo sklenjeno, da bo predsedoval turški zunanji minister Tevlik

Ruždi bej. Pričakuje se, da se bo tudi Madžarska s tem zadovoljila.

ŽENEVA, 30. nov. Generalni tajnik Društva narodov, Avenol, je poslal članom sveta Društva narodov povabilo k izrednemu zasedanju, ki se prične v sredo, dne 5. t. m. Oficialna debata o Posaarju bo trajala le dva dni, ker je bil dosežen sporazum že v odhodu trojice. Jugoslovanska spomenica pride na vrsto najbrže že 7. decembra.

Prve sankcije
proti Madžarski

BEOGRAD, 30. nov. Vaš poročevalac je izvedel, da je resnična Perčinaxova trditve v »Echo de Paris« o skorajšnji odpovedi 14. julija letos med Jugoslavijo in Madžarsko sklenjene pogodbe o obmejnem prometu. Prav tako bosta odpovedali svoji enaki pogodbi z Madžarsko tudi Češkoslovaška in Romunija. To bo prva sankcija Jugoslavije proti Madžarski.

da je eden izmed vodilnih šefov teroristov Gustav Perčec, vzdrževal zveze z madžarskimi oficirji, zlasti z majorjem Klarom, čigar ime bo še često omenjeno v zvezi s teroristično akcijo, ki se je vodila proti varnosti jugoslovanske države s strani organizacije »ustašev« na madžarskem ozemlju. V sodbi okrožnega sodišča v Zagrebu št. 7446/29 od 30. junija 1931 je ugotovljeno, da je takratnega obtoženca neki Anton Hercog poslal v Pečuj k tiskarnarju Janošu Berteju s pismom, naslovljenim na majorja Klara. Ta Hercog se je zadržal dalj časa pri tiskarnarju Berteju, ki je vzdrževal zveze z majorjem Klarom in mu dal tudi pismo za Perčeca.

Drugi primer direktne podpore teroristov s strani madžarskih oficirjev je primer z jugoslovanskim vojnim beguncem

Prinčevska poroka

LONDON, 30. nov. Poroka vojvode Jurija Kentskega in princese Marine je bila izvršena včeraj ob 11. uri v westminsterski opatiji. Poročil ju je canterburški nadškof. Poročni spreved se je razvil iz palače Buckingham. Med gosti so bili princ Waldemar danski, norveški kraljevski par, bivši grški kralj Jurij, jugoslovanski knez namestnik Pavle, princesa žena grškega princa Nikolaja in mnogi drugi. Spreved so spremljale ogromne množice prebivalstva.

Stjepanom Fehervarijem, ki je bil aretiran v Jugoslaviji po svojem tajnem povratku iz Madžarske. Ta je izjavil pred jugoslovanskimi oblastvi, da so ga po njegovem begu na Madžarsko poslali nekateri agenti k omenjenemu tiskarnarju Janošu Berteju v Pečuj. V njegovi hiši se je sestel z majorjem Klarom, ki mu je dal navodila za miniranje savskega mostu med Beogradom in Zemunom. Proces proti teroristu Andriji Tilmanu in njegovima dvema sokrivcema, ki so bili aret. meseca avgusta 1930 in obsojeni od državnega sodišča za zaščito države 23. maja 1931, je prav tako pokazala sodelovanje majorja Klara v pripravah za atentate. Omenjeni so izjavili pred sodiščem, da so bili po zaupnikih majorja Klara poslani k omenjenemu Janošu Berteju, kjer jih je sam major Klar učil ravnjanja

POTRES V LJUBLJANI.

LJUBLJANA, 30. nov. Davi ob 4. uri je zbudil Ljubljančane potresni sunek. Sunek je bil tako močan, da se je prevračala in pobijala posoda, da so se vrata odpirala in so okna žvenketala. Opazovalnica na univerzi je zaznamovala potres ob 3.58.58. Epicenter je bil oddaljen od Ljubljane 250 km. Malo prej pa je bil zaznamovan potres v oddaljenosti 10.000 km. Opazovalnica prosi za poročila o potresu in o nastali škodi.

FRANCOSKA PREISKAVA NA
MADŽARSKEM.

BUDIMPEŠTA, 30. nov. Danes je prispel semkaj ravnatelj varnostnega oddelka francoskega notranjega ministrstva Barthelet, da uvede preiskavo v zvezi z marseilleskim atentatom. Preiskava se ne bo omejevala samo na Budimpešto, ampak bo raztegnjena na vse kraje, kjer so teroristi delovali. Bartheletov prihod je vzbudil pri madžarski vladi mučno zadrego.

STABILIZACIJA DOLARJA.

WASHINGTON, 30. nov. Predsednik finančnega odbora Harrison je izjavil po konferenci z Rooseveltom, da niso resnične vesti o skorajšnji stabilizaciji dolarja.

z eksplozivni. Pri drugi priliki se je Tilman sestel v hiši Berteja z dr. Paveličem, glavnim šefom ustašev.

Policijo lahko kličete,
ako Vam s krikom kdo kali nočni mir.
Vaš kašelj? Ali Vas ne moti še bolj? Proti njemu ne pomaga policija ali pomagajo

Bronhi bonboni.
Kašelj manjši ali večji

Bronhi uspešno spreči.
PROIZVOD „UNION ZAGREB“

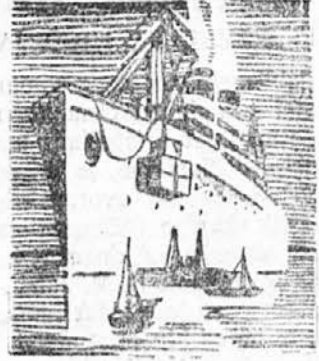
Naši narodni javnosti!

Obrtništvo iz cele države priredi od 1. do 8. decembra t. l. »Obrtniški teden«, katerega glavni namen je propaganda domačega dela. Ta važna akcija za našo gospodarsko osamosvojitve ni samo važna za obrtnike, ki danes trpe zaradi gospodarske krize in občutne konkurence inozemskega blaga veliko pamanjanje naročil in dela, temveč je važno tudi za našega nacionalnega in socialnega stališča. Obrtništvo s svojimi družinami in pomožnim delavstvom predstavlja v državi nad 1 milijon družin, ki so kri naše narodne krvi, ki žive od svojega trdega ročnega dela ter so tudi važen in socialni ter kulturni činitelj. V rokodelskih delavnicah se uči obrta okrog 100 tisoč vajencev. V strokovnih šolah se pripravljajo za samostojen obrtni poklic ali za službovanje kot delovodje in tehnični uradniki več deset tisoč učencev in učenk. Velik del te mladine je kmetijskega in delavskega stanu ter bi bila prepuščena brezupni usodi, če bi ne našla kruha v obrtu; kajti inozemstvo je našim delovnim silam zaprlo svoje meje, dasi nad 30.000 inozemcev odjeda našim ljudem v naši državi vsakoletno visoke vsote zaslužka. V obrtniških delavnicah je bilo zaposlenih vedno okrog 90.000 kvalificiranih delavcev, katerih velik del pa je danes zaradi težke krize v gospodarstvu brezposeln. Zato je naša narodna in socialna dolžnost, da krepko podpremo obrtniško akcijo »Obrtniški teden«. Ker

bodo v okviru Obrtniškega tedna v nedeljo 2. decembra t. l. ob pol 10. uri dopoldne v veliki dvorani hotela »Union« v Ljubljani, Celju, Mariboru, Novem mestu, Ptujju in po drugih mestih in večjih obrtniških centrih manifestacijska zborovanja za propagando domačih izdelkov in zaščito domačega dela, pozivajo podpisane korporacije naše narodno občinstvo, naše kmečke in delavske sloje, da se teh zborovanj udeležijo v čim večjem številu, ter da nastopijo njihovi govorniki solidarno s predstavniki obrtništva.

V Ljubljani, dne 27. novembra 1934.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, Delavska zbornica, Sokoška župa, Oblastni odbor Narodne odbrane, Zveza borvec Jugoslavije, Ciril Metodova družba Sekcija jugoslovanske ženske zveze, Zveza kulturnih društev, Oblastni odbor Jadranske straže, Zveza industrijcev, Zveza trgovskih združenj, Združenje trgovcev, Združenje trgovcev za srez Ljubljana-okolica, Zveza gostilničarskih združenj, Narodna strokovna zveza, Sekcija združenja diplomiranih tehnikov Kraljevine Jugoslavije, Organizacija absolventov elektrotehnične in strojne delovodske šole, Strokovna komisija za dravsko banovino, Zveza privatnih meščencev, Društva hišnih posest., Jugoslovanska strokovna zveza, Strokovna zveza privatnih in trgovskih nameščencev Jugoslavije, Glavni odbor za Obrtniški teden — vsi v Ljubljani.

MEINL ČAJ NEPOSREDNI UVOZ

Tezno

Priprave za obrtniški teden. Združenje obrtnikov na Teznu se pod vodstvom združnega načelnika g. Šabedra vestno pripravlja, da pomaga k resnemu umevanju obrtniškega tedna. Odbor združenja je razpravljal v treh zaporednih sejah o načinu, ki bi najbolj opozoril našo javnost, da je temelj vsega blagostanja v državi zadovoljen obrtniški stan. Uspeh pa je bil odvisen v prvi vrsti od dela in truda obrtnikov samih. Zato je poslalo združenje lepake in navodila vsem obrtnikom v okolici. Posamezni izvoljeni delovni odbori pa so prejeli okrožnice s točnimi navodili. Naše delo in trud bo nam gotovo doprineslo nekaj uspeha. Kdor izmed nas noče pomagati, naj tudi ne tarna.

Sestanek odbornikov bivše samostojne občine. Zadnje nedeljo so se sestali odborniki bivše samostojne občine Tezno v gostilni g. Šabedra k skupnemu razgovoru glede krajevnih potreb, preden postanejo iz občanov velike občine Pobrežje srečni meščani. Sestanek je otvoril s kratkim nagovorom bivši župan g. Bežjak, podžupan g. Šabeder pa je opredelil samega sebe zaradi pozno sklicanega sestanka. Potrebo je čutil sedaj, ko je inkorporacija pred durmi. Občinski odbornik g. Luknar pa je v šaljivih besedah orisal slogo in neslogo bivšega odbora od leta 1921. do danes. Po oficelnem programu pa se je v dokaz okoliške vzajemnosti in sloge vršilo skupno slikanje.

Sokoško društvo Tezno. Ponovno opozarjamo Sokolu naklojneno občinstvo, da priredijo v nedeljo, dne 2. decembra v osnovni šoli naši diletanti v režiji s. Tušakove igre »Domen«. Začetek ob 15. uri. Zdravo!

Streška družina Tezno. Vse člane vabimo, da se udeležijo proslave »Zedinjenja« Sokolskega društva, dne 1. decembra ob 14. uri.

Studenci

Skrb za studenške reveže. Občinska uprava v Studencih je letos postavljena pred težek problem preskrbe vseh svojih številnih revežev, ki dan za dnem prosijo pomoči za svoje otroke in sebe. Ker občinska sredstva ne zaležejo za vse, je občina letos sklenila, da brezposelne ne bo podpirala čez zimo, ampak pridejo v poštev le največji reveži brez zaposlenja in doma. Vsi drugi brezposelni zlasti z dežele se pa pozivajo, da se čez zimo zatečejo k svojim sorodnikom na deželo; kdorkoli še ima kogarkoli v svoji podeželski domovinski občini, ne more priti niti za najmanjšo podporo v Studencih v poštev. — Za najrevnejše pa se bode občinska uprava obrnila do blagih src v Studencih in Radvanju, da najubožnejšim pomagajo s prostovoljnimi enkratnimi prispevki, ki jih bodo po ulicah pobirali določeni gg. občinski odborniki. Prebivalstvo občine Studenci se vljudno naproša, da ne zavrne nabiralcev, ampak se izkaže z majhnim darom in dokaže svoje dobro srce, ki se je že večkrat v sili lepo pokazalo. Povdarja se, da bodo za Božič dobili podpore samo najrevnejši soobčani iz Studencev in Radvanja. Večja darila se bodo hvaležno izkazala v časopisju. Občinska uprava se v imenu najrevnejših že v naprej zahvaljuje in prosi v teh težkih časih pomoči!

Nova postojanka na Pohorju

PLANINSKA KOČA NA HRBTU KREM ŽARJEVEGA VRHA.

Naše Pohorje, ki je na vzhodnem delu precej gosto preskrbljeno s planinskimi postojankami, celo z modernimi hoteli, ni nudilo na zapadnem delu od Senjorjevega doma dalje planincem potrebnega zavetja, zato je bil tudi ta zapadni del precej nepoznan.

Ker se prav od Senjorjevega doma naprej proti zapadu razprostirajo najlepši pohorski smuški tereni in razkrivajo najimpozantnejši razgledi, se je odločila podružnica SPD v Slovenjgradu, da zgradi na ponosnem hrbtu Kremžarjevega vrha, 1164 m, planinsko kočo.

Koča, katere dograditev se približuje koncu, je lična lesena stavba v prijetnem planinskem slogu. V pritličju so jedilnice in dve sobi, v podstrešju pa je skupno ležišče. Koča, ki je opremljena s 40 ležišči, je namenjena v prvi vrsti smuškemu sportu. Vendar pa bo tudi od

planincev rada obiskovana, saj nudi enega najlepših pohorskih razgledov. Lep je pogled na obkrožajočo Dravsko in Mislinjsko dolino, na bližnjo Uršljo goro in Peco, na Savinjske in Kamniške planine, za katerimi dviga glavo naš stari ožak Triglav. Proti zapadu nam obstanejo oči na naši tužni Koroški, ki jo zaključujejo v ozadju Ture z Velikim Klekom. Proti severu pa vidimo našo obmejno hribovje od Košenjaka do Maribora. Ako pa imaš srečo, vidiš tudi večerno razsvetlavo Gradca.

Dostop h koči je posebno iz Slovenjgradca zelo lahek, saj je dosegljiv v pičlih dveh urah, veliko daljši pa tudi ni dostop iz Dravske doline, s postaje Vuženica in Trbonje. Blagoslovitev koče se bode izvršila 8. decembra 1934 ter je že sedaj priglašen obilen obisk.

Ptuj

Smrtna kosa. V Rogoznici pri Ptujju je po dolgi mučni bolezni umrl Jožef Zelenko, sin posestnika v Novi vasi. Star je bil še 19 let. Naj v miru počiva!

Poroke. V cerkvi sv. Petra in Pavla v Ptujju so se poročili preteklo nedeljo sledeči pari: Bogomil Ferk, mehanik v Rogoznici in Jera Zorko, hči posestnika v Kicarju; Alojz Lačen, kovač drž. žel. iz Rogoznice in Marijeta Hentak, hči posestnika v Podvincih; Anton Horvat, posestnik v Mestnem vrlju in Cecilija Cednik, posestnica v Rogoznici ter Simon Skaza, posestnik v Krčevini in Katarina Vrečar, hči posestnika istotam. Novoporočencem obilo sreče!

Občini zbor streške družine v Ptujju. V nedeljo 25. tm. je imela Streška družina svoj redni občini zbor, ki ga je otvoril in vodil poveljnik mesta g. major Stanojlovič. Najprej je pozdravil navzoče zborovalce, nato pa je imel prav lep govor, v katerem je med drugim utemeljeval potrebo vzgajati mladino v streljanju. — Sledilo je tajniško poročilo, iz katerega je posneti, da šteje društvo 200 članov; v preteklem poslovnem letu so se strelci pridno vadili v streljanju, in sicer je bilo oddanih 1.800 strelcov. — Glasom blagajniškega poročila je imela družina čez 8.000 Din denarnega prometa, in sicer je bilo 5.000 Din dohodkov in 3.000 izdatkov. Članarina se je določila na 24 Din na leto. Pri volitvah je bil izvoljen po večini dosedanji odbor z majorjem g. Stanojlovičem kot predsednikom.

Letni Katarinini sejem, ki se je vršil v ponedeljek 26. t. m., je bil izredno dobro obiskan, kot le redko kdaj in tudi kupčija je bila razmeroma živahna. Policija in

žandarmerija je imela obilo posla, da je vzdrževala red pri tako ogromni množici ljudstva. Seveda ni manjkalo tatov in žeparjev, ki so izkoristili površnost in nepazljivost ljudstva. Tri take zmoviče je policija zasačila in jih dala pod ključ. Zagovarjali se bodo pred sodiščem.

Trgovski gremij naznanja trgovcem, da so trgovine na dan drž. praznika v soboto 1. XII. zaprte, med tem pa so naslednji dan v nedeljo t. j. 2. XII. odprte.

Ponesrečen kolesar. Jožef Bračič, sodarski pomočnik iz Dolič pri Sv. Urbanu, je vozil proti Ptujju in je po nesreči padel s kolesa ter se pri padcu hudo poškodoval in si zlomil tudi levo roko. — Zdravi se v ptujski bolnišnici.

Požar, ki je pred dnevi upepelil domačijo posestnika Jakoba Čuša v Dornavi, je napravil mnogo večjo škodo kakor se je prvotno mislilo. Med drugim je zgorelo 10.000 kg sena, 4000 kg slame, 1000 snopov koruzne slame, 2700 kg slame v šopah, 150 kg fižola, 2500 kg čebule ter razni drugi poljski pridelki, kakor vse gospodarsko orodje. Škoda precenjena po sodnih cenilcih presega 60.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnico. Da se ogenj ni razširil na sosednja poslopja, se je zahvaliti domačim gasilcem ter gasilcem iz Stojncev in Ptujja. Vzrok požara še ni pojasnjen.

Nezgoda. Ponesrečil se je 8-letni šolar Jožef Grabar iz Drstelja pri Sv. Urbanu. Na potu iz šole proti domu je padel tako nesrečno, da si je zlomil levo roko nad laktom. Ponesrečenega fantka so spravili v ptujsko bolnišnico.

Kino. V soboto 1. decembra t. l. ob 20. uri ter v nedeljo 2. decembra t. l. ob 18.30 in 20.30 se predvaja zanimivi filmi »Solčni žarek«.

Nočno birmanje v Taborski ulici. Nekaj znani krčevinski slikar in kovač V. sta pretekli torek zvečer sedela skupno pri vinu in razpravljala precej živahno o svojih vsakdanjih zadevah. Ko je možakarjema razgledalo vino glave, sta postala duhovitejša in ju je morala natakarcica opozoriti na lepo obnašanje. Nekako užaljena sta slikar in kovač zapustila gostilno ter domov grede nadaljevala svoj temperamentni razgovor. Beseda je dala besedo in je kovača nekaj tako razkačilo, da je zavihtel svoje žuljave roke in pričel neusmiljeno »birmati« svojega tovariša slikarja. Ubogemu slikarju je postalo tako vroče, da je sleknel suknjič in vprašal svojega »škofa«, če mu še ni dovolj. To tu bi bila zgodba o nočnem birmanju v Taborski ulici popolnoma v redu. Ves prizor pa je opazovala kovačeva žena, ki se ji je smislil slikar. Napol oblečena je prišla na ulico in pričela z najslajšimi besedami miriti svojega razkačenega moža. Slikar je oblekel suknjič in odšel rekoč, da se bosta videla s kovačem pred sodnikom. Žena je prijazno prišla svojega moža za roko in ga peljala domov. Ko so utihnili slikarjevi koraki, pa je zavihтела svojo krepko pest in pričela besno udrihati po glavi svojega moža. Mož se ni upiral in je bil ponižen, kakor je bil ponižen pod njegovimi pestmi krčevinski slikar.

Satanske žene. Naša kriminalna kronika je zabeležila včeraj dvoje žalostnih primerov grde ženske nezvestobe in njenih grenkih posledic. V Senti je včeraj zjutraj mlada posestnikova žena Etelka Kusakova naročila svojemu priležniku, naj ubije njenega 40 let starega moža. Priležnik, ki je bil mladenič 22. let, ni izvršil naročila mlade žene. Zato pa je sama poiskala strup in zastrupila svojega moža. Policija je aretirala njo in njenega priležnika. Pri zaslišanju je hladnokrvno priznala, da je zastrupila svojega moža zato, da bi lahko nemoteno živela s svojim priležnikom. V bližini Banjaluke pa je v nekem kraju postal žrtev ženske nezvestobe 42-letni posestnik Ostoja Pantelič. Ubil ga je njegov bivši hlapec in izvoljenec njegove žene Ljubomir Kuzmanović, po njenem naročilu. Žrtev sta hlapec in žena zavlekla v neki potok. Ko sta bila oba aretirana, je žena priznala grozno dejanje, nien hlapec pa je tajil vsako krivdo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Dvaj ob 7. uri je kazal toplomer 5,2 stopinj C nad ničlo, minimalna temperatura je znašala 4 stopinje C nad ničlo; barometer je kazal pri 19 stopinjah 751,6, reduciran na ničlo pa 749,3; relativna vlaga 83; vreme je oblačno in tiho; vremenska napoved pravi, da ne bo robene bistvene spremembe.

Radio

Radio-Ljubljana. Spored za soboto 1. decembra: ob 12.00: plošče, 12.50: poročila, 13.00: čas, plošče, 16.00: v kraljestvu zlatoroga, 16.30: slovenske narodne, 18.00: o zedinjenju, 18.20: radio-orkester, 18.50: plošče, 19.20: nacionalna ura, 19.50: jedilni list, program za nedeljo, 19.55: zunanji politični pregled, 20.15: rezervirano za prenos vinarkega koncerta, vmes: čas in poročila. **Spored za nedeljo 2. decembra:** ob 7.30: češke narodne na ploščah, 8.00: telovadba, 8.30: izseljeniška nedelja, 9.00: versko predavanje, 9.15: prenos iz frančiškanske cerkve, 9.45: poročila, 10.00: manifestacijsko zborovanje obrtnikov (prenos iz Uniona), 11.15: violinski koncert, 11.40: mladinska ura, 12.00: čas, radio-orkester, 16.00: kmetijska posvetovalnica, 16.30: ljudska igra: Smrt majke Jugovičev, 17.30: pesmi iz naših krajev (plošče), 20.00: nacionalna ura, 20.25: čas, jedilni list, program za ponedeljek, 20.30: vokalni koncert g. Stjepana Marčeca, tenorista ljubljanske opere, 21.15: radio-orkester. **Spored za ponedeljek 3. decembra:** ob 12.15: operne averture na ploščah, 12.50: poročila, 13.00: čas, solističen koncert na ploščah, 13.20: predavanje Zbornice TOI, 18.00: mladina in nova stvarnost, 18.20: radio-orkester, 18.40: slovenščina, 19.10: nacionalna ura, 19.35: Ketelbeyeve kompozicije na ploščah, 19.50: čas, jedilni list, program za torek, 20.00: zdravniška ura, 20.20: uvod v opero, 20.30: prenos opere iz Beograda; v odmoru: čas in poročila.

Naša likovna umetnost

RAZSTAVA LJUBLJANSKIH UMETNIKOV V KAZINI.

Znani ljubljanski trgovec z umetninami, ki je postal v zadnjem času glavni posredovalec med ustvarjajočimi umetniki in kupujočim občinstvom, je priredil te dni v veliki kazinski dvorani razstavo slik in plastik skupine večinoma starejših ljubljanskih slikarjev in kiparjev, katerim načeljujeta R. Jakopič in M. Jama. Že to daje razstavi pretežno pečat impresionizma. Ako bi hoteli biti pristranski, kakor je bil avtor nekega ljubljanskega poročila o ljubljanski razstavi mariborske »Brazde«, bi dejali, da je ta mariborska razstava strašno nesodobna, kajti impresionizem se je razvil in najjače izživil za časa »moderne«, t. j. pred svetovno vojno. Je torej mnogo starejši kakor povojni ekspresionizem, ki je pričel zamirati šele ob zatonu prvega povojnega desetletja. Toda umetnin ne moremo presojati po »sodobnosti« ali »nesodobnosti«, po raznih »izmih«, ki se neprestano spreminjajo, kajti sicer bi bile umetnine umetnine samo tako dolgo, dokler bi bile »sodobne«. V resnici so resnične umetnine večne in vedno sodobne. Vprašanje, pred katerim stoji ocenjevalec, zato ni: kateri »izem« predstavljajo? — ampak: kakšno stopnjo dosegljivega ideala so v svojem »izmu« dosegle?

Vendar je važno kljub temu naglasiti nekaj, kar nas ta razstava nehoti opozarja. Odkar so v Ljubljani zaradi noprozornih razdvojenosti ob prelomu struj (konec ekspresionizma in iskanje novih potov) mladi utihnili in stopili nekako čakajoč v ozadje, so stopili spet v ospredje stari, t. j. impresionisti. V tem pa je prav vsa razlika med sedanjo Ljubljano in sedanjim Mariborom. V Mariboru, kjer smo dobili lastno slovensko slikarstvo šele po vojni, čistih impresionistov (razen svoječasno Viktorja Cotiča) sploh nismo imeli. Naši slikarji, ki jih družijo »Brazde«, so ali realisti (Gvajc), ali iz ekspresionizma izhajajoči (in bežeči) iskalci nove stvarnosti (Kos, Jirak) ali pa iz impresionizma za nove oblike se boreči individualisti (Sirk). Večino članov »Brazde« družijo zato neka skupna svojstvenost, ki je vsekakor najbolj »sodobna«, dosti bolj kakor je sedaj trenutno v Ljubljani na novo vladajoča smer stare »moderne«. V tem oziru mora biti razstava »Brazde« v Ljubljani za Ljubljano večje »odkritje«, kakor je Kosova razstava Ljubljancanov v Mariboru (mislim vedno le slikarje, ne tudi kiparjev, ki so, razen Zajca, poglavje zase) za Maribor. To so glede Ljubljane nekateri listi, tudi neslovenski, odkrito priznali. Torej: ako velja za večerajšnji ekspresionizem, da ne sme več biti kaži-pot v bodočnost, potem velja to še bolj za pred večerajšnji impresionizem! To se mi je z ozirom na neko neresno ljubljansko poročilo o razstavi »Brazde« zdelo neobhodno potrebno povedati.

Dejal sem, da je treba to sedanjo razstavo Ljubljancanov v Mariboru deliti na dva dela, na slike in kipe, pa ne le, oziroma sploh ne zaradi razlike med slikami in kipi, ampak zaradi razlike smeri, kajti med tem ko prevladuje pri slikah impresionizem, prevladuje pri kipih nova stvarnost, nekakšni neorealizem, (kje pa kje še z rahlimi elementi ekspresionizma). Pečat razstavi slik daje Matija Jama, dasi je Jakopič močnejši, večji umetnik. Jama rastavlja v Mariboru sploh prvič. Je impresionist po resničnem čustvovanju in notranjem doživljanju, kar kažejo vse njegove razstavljene slike (sama olja), katerih je kar 32. Splošno stoji na višini prvih nemških impresionistov. Posebej omenjam slike »Blejsko jezero v snegu«, »Pogled na Golovec«, »Zimsko pokrajino«, »Kopalci na Savi«, »Bratec in sestrica« in »Vrtnice«. Jama je močan tudi ob Rihardu Jakopiču, razlika med obema pa bi bila nekako takšna, kakor je v poeziji med Gradnikom in Župančičem. Jakopič je slikar-lirik, poet barv, ki jih doživlja v vsem, pa naj slika cvetice, krajine ali ljudi. Njegove slike niso meditacije, so simfonije barv! In prav to je tisto, kar ga dviga nad vse slovenske impresioniste, četudi so sicer močni. Na tej razstavi je Jakopič zastopan skoraj s samimi cveticami, ki pa prav nič ne zaostajajo za njegovimi krajinami, portreti in kompozicijami. Razstavil je sama olja.

Tretji izraziti impresionist je Matej Sternen, zastopan z desetimi deli. Med

tem pa, ko je kvaliteta Jakopičevih in Jamovih del v vseh slikah skoraj čisto enaka, opažamo pri Sternenu diference, čisto prav znatne. Po kvaliteti najvišje so izvrstni, barvno ubrani »Akt«, »Cvetice«, in »Dubrovnik«, najnižje pa »Gindec«, ki naravnost kvari njegovo kolekcijo, malo boljše »St. Giorgio« in »Maria Salute«. Tu ni mehko in poezije impresionizma, tu je preveč trdote. Med impresionisti je nadalje zanimiv Dalmatico Inchiostri, ki po svojih letih ne bi mogel biti impresionist, pa je vendarle. Njegovim delom se pozna, da je njih oče ves zaverovan v Jakopiča, ki se mu na zunaj tesno približuje, ga pa notranje ne more dohajati, ker je Jakopič pač Jakopič. Vendar moram reči, da njegove cvetice ugajajo, manj pa portret. Franc Klemenčič, ki je zastopan po petih oljih, navedenih v ničemer ne dosega. Najboljša je še njegova slika »Zelenje ob vodi«. Med razstavljalce te skupine je zašel tudi naš Albert Sirk s tremi akvareli, ki so v tesnem impresionističnem sorodstvu z ostalimi, a zanj ni posebno značilni, dasi so izvrstni. Ivan Vaupotič je razstavil samo dve olji, zanimive »Cvetice« in »Ob Savi«, ki zanj nista posebno značilni. Bruno Vaupotič zastavlja močno za Ivanom in se na razstavi njegovih šest akvarelov skoraj izgubi brez pozornosti. Tudi Fran Zupan s svojimi tremi akvareli iz okolice Maribora ne stopa v ospredje. Ostal je nekako sredi pota, na prelomu, in zato bolj osamljen. Precej prazne so pa slike Anice Zupanec-Sodnikove. Njeno slikanje je bolj dekorativno, kakor ponavadi pri večini slikaric in njene tu razstavljene cvetice so precej trde.

Nekako na prehodu je Hinko Smrekar s svojimi tremi risbami, od katerih mi ugaja najbolj »Gorenjska hiša«. Čisto sam pa je Maksim Gaspari. Ustvaril si je svoj »izem« — nekakšen gasparizem — in mu ostal neomajno zvest. Treba ga je zato

Problemi priključitve Pobrežja k mestu

KDO JE NAJBOLJ PROTI PRIKLJUČI TVI IN ZAKAJ. GLAS IZ VRST POBREŽANOV.

Vprašanje priključitve pobrežke občine k mestu Mariboru razburja še vedno duhove. Vsak jo suče po svoje, večina pa gleda na to vprašanje s svojega osebne in materialnega stališča sedanosti, neupoštevajoč pri tem ostale večine prebivalcev in bodočnosti mesta Maribora, ki ima povsem drugačne interese.

Najbolj stvarno je že izrazila svoje mnenje občinska uprava, kar je bilo objavljeno v našem listu. Nasprotniki priključitve strašijo prebivalstvo z visokimi davki in dolgovi mestne občine, ki jih bo treba plačevati ter so v podkrepitev in dosego svojih osebnih stremeljenj pričeli pobirati celo podpise med prebivalstvom proti priključitvi.

Da bo javnost, zlasti pa trezno misleči del pobrežkega prebivalstva pravilno poučen in ne bo imel napačne slike o resničnem stanju, je treba predvsem ugotoviti, da se je rodila ideja za takozvani »plebiscit« v obrtniških krogih. To pa zaradi tega, ker bi radi obrtniki na periferiji mesta izkoriščali ugoden položaj, ki naj bi bil tak, da so izven mestne občine pa vendar tako blizu, da uživajo vse gospodarske ugodnosti mesta. Prav zaradi tega tudi niso načeli vprašanja meje; vsak hoče imeti mejo mimo svojega obratovališča. To velja zlasti za gostilničarje, ki podžigajo ob vsaki priložnosti razpoloženje proti priključitvi. Zakaj, to ve vsak otrok. Tem so se pridružili mesarji, ki se boje strogih higienskih predpisov mestne občine glede klanja živine in »štesarji«, to so zbijači, ki delajo kočje iz blata in jih potem drago vribljejo kakemu siromaku. Z njimi v zvezi so tesarji, ki upajo, da bodo imeli v podeželski občini obilo dela in zaslužka pri kočah iz blata, kajti po njihovem, moramo priznati upravičenem pričakovanju, bodo pričeli nižji in srednji sloji bežati iz mesta in kupovati na periferiji stavbne prostore in graditi hišice iz blata. V to bodo prisiljeni tembolj, ker se napoveduje novo povišanje najemnin stanovanjem po mestih in zaradi nove obremenitve hišnih lastnikov.

ali sprejeti ali odkloniti — tertium non datur. Meni ugaja njegov pogumni značaj. Zanimivo je tu »Rojstvo«, ki spominja na stare slikarje na steklu in dokazuje, da bi nam Gaspari s to tehniko ustvaril lahko še prav zanimive stvari. Težišče Nika Pirnata je plastika, a je zanimiv tudi kot risar in slikar. Je daleč od impresionizma in se mu tudi kot slikarju pozna prevladovanje plastičnega gledanja. Prikupne so njegove risbe in skice, a interesanten je tudi poizkus »Damski portret« (olja). — Tretji grafik je na razstavi drugi kipar, France Gorše. Razstavil je dve izvrstni karikaturi (Krlježa in Kocijančič) in lesorez »Legenda o božični noči«.

Precej je na tej razstavi zastopana tudi plastika, ki je tudi bolj »sodobna«, ako je že potrebno povedati tudi to. K impresionizmu spadajo samo dve terracotti in en mavec Ivana Zajca. Ne samo, da nam je to kiparstvo že zelo odtujeno, tudi sicer ne predstavlja posebne višine. Ako bi sodili na razstavi zastopane kiparje po razstavljenih delih, bi jim storili veliko krivico. Zlasti France Gorše bi presneto slabo »odrezal«. Bilo bi morda bolje, da še tega ni poslal, kajti sicer vem, da ima dosti dosti boljše stvari kot so te in je njegova prava cena dosti višja. Prav tako sta tudi dva mavca Petra Lobode (glava kralja Petra II. in sta v reliefu) premalo za Lobodo, ki je res močan kipar, dasi pričati o tem tudi že ti dve deli. Tako sta ostala kot zmagovalca na tej razstavi Niko Pirnat in Tine Kos, ki pa bi v celoti ohranila svojo kvaliteto tudi ako bi bila dela drugih številnejša in srečnejše izbrana. Priznati moram, da kaže zlasti Pirnat silen napredek in posebno še kot portretist (Damski portret, Danilo, Polonca in General Maister). To so plastike, ki navdušujejo. Mimo tega koraka Pirnat krepko in pogumno v ospredju časa in se je že čisto osvobodil začetnih, nesvojskih uplivov. Pred nami stoji že zrel. Pa tudi Tine Kos izpričuje v polni meri svojo umetniško moč. Njegove plastike so zrele in tople, posebno novejše. R. R e h a r.

in upamo, da naše oblasti ne bodo nasedle takim plebiscitom, ki so jih povzročile osebne koristi in ambicioznost posameznikov. Našim merodajnim oblastem povemo javno, da je 90 odstotkov prebivalstva pobrežke občine za priključitev, 10 odstotkov pa jih je proti, in to so krčmarji, mesarji, »štesarji« in »ruštarji«.

Mesto, ki namerava uvesti pobiranje užitnine in ni zainteresirano, da se priključi širša okolica, bo ta plebiscit gotovo toplo pozdravilo, kajti prav ta okolica zalaga mesto z živili in prinaša zlasti ob sredah in sobotah na trg velike zaloge. Širša okolica nosi vsak dan tudi mleko v Maribor. Bodočemu velikemu Mariboru bodo morali torej mlekarji iz Dogoš in Zrkovc odšteti vsako jutro užitnino za mleko. To bodo debelo gledali.

Pri priključitvi k mestu naj bi se ne pozabilo tudi dejstvo, da je velika sreča za vsako mesto reka, ki je naravni brezplačni pometač in odvajalec nesnage. To je za Maribor Drava, ob meji pa leži teritorij Dogoš in Zrkovc, kateri občini bosta dali bodočemu Mariboru svoj ravni teritorij za najlepši razvoj in napredek.

Iz delovanja naše stranke

SESTANEK ČLANSTVA KRAJEVNE ORGANIZACIJE JNS ZA IV. OKRAJ.

Ob zažodljivji udeležbi članstva se je vršil v torek 27. tm. v prostorih gostilne g. Kosiča sestanek članstva Krajevne organizacije JNS za IV. mestni okraj. — Uvodoma je podal predsednik g. Fran Golež kratko poročilo o notranjem in zunanjem političnem položaju, nastalem po grozni marseilleski tragediji. Omenil je razne govorce, ki jih razširjajo odgov. in neodgovorni elementi o nastali situaciji. Poudarjal je, da je edina naša dolžnost izpolnjevati zadnjo željo, zadnjo zapoved blagopokojnega kralja, čuvati Ju goslavijo, s tem, da načelujemo delo velikega pokojnika, pri čemer nam mora biti vodilo čuvati edinstvo naroda in države.

Govoril je nato o težkih nalogah, katere čakajo JNS kot nositeljico idej šestojanuarskega manifesta. Poudarjal je nujno potrebo tesnega združenja vseh, ki hočejo narodu in državi dobro, podčrtaval potrebo strankarske discipline ter obsojal tiste, ki se kot voljni vrvivajo v naše vrste, da s tem služijo nasprotnikom narodne in državne ideje. Po teh uvodnih besedah je podelil predsednik besedo tov. podpredsedniku g. Franju Mačusu. Ta je v nad dve uri trajajočem predavanju poljudno razpravljal o najbolj zanimivih političnih vprašanjih, ki morajo zanimati vsakogar, ki se hoče politično udeleževati. Govoril je o historijskem razvoju politike od njenih najprimitivnejših form, od skrbi za obrambo svojih selišč pri primitivnih narodih, do najbolj kompliciranih oblik vladanja po komunistični, fašistični in korporativni ureditvi držav. Govoril je o naši državni ureditvi in o nalogah Jugoslovanske nacionalne stranke z ozirom na sedanje prilike. Seznanil je poslušalce z vrstami politike ter tudi ni pozabil govoriti o politični morali.

Predavanje je v polni meri zadovoljilo vse prisotne, kar so dokazali z burnim aplavzom. Predsednik se mu je v imenu navzočih najprisrčneje zahvalil ter označil večer kot pravo politično šolo, kakršne so za naše članstvo nujno potrebne. Po predavanju je pa bila dana članom prilika izreči svoje želje in prižbe, in marsikaj dobrega a tudi žalostnega je bilo slišati. Ogorčenje se je polastilo članstva, ko je eden navzočih zabrusil delavcu, ki se je pritožil čez sramotno nizko mesečno plačo 300 Din, naj pa namesto trikrat na dan je samo enkrat. Neverjetno se je vsakomur zdelo, da se more na svetu najti tak človekoljub. Z željo, da bi se na bližnjem občnem zboru videli še v dosti lepšem številu, je zaključil predsednik sestanek in bližala se je že ponoč, ko se je članstvo zadovoljno razšlo.

Enostavno.

Kaj pa delaš na borzi? Moje delo je zelo enostavno. Kupujem blago za denar, ki ga nimam, potem ga pa prodajam naprej dražje.

Sokolstvo

Delovanje naših sokolskih odrov

„Rožmarin“ na odru Sokola III.

Na svojem skromnem odru v krčevinski narodni šoli je podal prošlo nedeljo dramatski odsek Sokola III. ljudsko drama »Rožmarin« od Vladimirja Pfeiferja. Plemeniti smoter, ki mu kaj rada služi naša sokolska igralska družina, je posvetil namen igre, igro in igralce, ki se nikoli niso odpovedali v svoji človekoljubni vnemi in požrtvovalnosti, zakaj zopet bo naš Sokol III. po predlogu vzornega staroste br. prof. Strune položil čist prihod revni deci kot dobrosrčen dar Miklavža na krožnik.

Uvodoma je igro vsebinsko lepo pojasnil, obrazložil njeno zamisel in namero, br. podstarosta upravitelj Cvetko. Igro samo pa je pripravil in zrežiral naš neutrudljivi vodja dramskega odseka br. Dr. Sentočnik, ki je še vrhu tega oskrbel igralcem prav učinkovite maske (vendar — bi bila ublažitev podčrtane krepkosti v izrazu za malo dvorano — mnogo bolj!) in sam realistično močno podal vlogo mlinarja Primoža in ob koncu detektiva. V maski in gestah prav ustrezajoče je podal br. Tovornik glavno in posebno v zadnjem aktu zelo težko vlogo Toneta. Ko mu postane še glas voljno in prožno orodje izraza notranje ga doživljanja, bo on, ki je že danes steber našega odseka, pravi »stan« našega predmestnega teatra. Zvesta soigralka mu je bila s. Šerak v podobi nesrečne Lenke, ki jo je izoblikovala z veliko ljubeznijo in dobrim domnevanjem. Odlično se je pa izjavila njena tekmovalka v igri s. Minka Gorišekova kot Melita, podani z teko redko oproščeno in malone demonskim ognjem. Vlogo zlohotnega Lala Giovannija je igral br. Vrenko, sicer malo plaho, vendar vsekakor na mestu. Lorenči br. Butolna in lik njegove žene s. Vesni Perničevi bi zahtevali več zrazitosti v gesti in govoru. S. Schwarzova pa je mater in teto Jero izrazilo dobro pogodila, tako, da je njena neprisijena, docela naravna igra globoko gabila občinstvo. Njena služkinja pa je bila malo preafektirana. (Tudi svojo zlato zapestno uro bi morala znati pogrešati!) Br. Prosnik, Zorč in Mesenel so dali prav krepkega življenja rekrutom, s. Križaj, Štefka in Iva ter s. Jožica Hvalec pa so prav verjetno igrale kmetske žene. (Uršo in rajnarici.) Janez br. Hvalenca je bil dobra podoba neizprijenega kmetskega fanta.

Vsekakor je naše sokolsko občinstvo igro sprejelo s toplim priznanjem in ni štedilo z močnim aplavzom, kar je znak, da mu je segla igra do srca.

Igro ponove v nedeljo 2. decembra ob istem času, kar posebno priporočamo vsem onim, ki res ljubijo našo mladino ter so iskreni prijatelji Sokolstva. Pravilno cenijo naravno, nepotvorjeno ljudsko igro. **Koprivc.**

„Vrnitev“ na sokolskem odru v Studencih

Sokolski oder je postal Studenčanom resnična nujna potreba. To se je jasno pokazalo ob obeh vpriporitvah letošnje sezone: preteklo soboto in nedeljo so domačini docela napolnili veliko — lani povečano — gledališko dvorano v Sokolskem domu. Prišli so tudi Mariborčani, Šenilčani in celo daljni Trojinčani, da si ogledajo najnovejšo Vombergerjevo delo, ki slovi širom Slovenije po svojih dramatsko efektnih prizorih. Občinstvo ni štedilo s priznanjem, kar je za diletante že dovolj močan argument za trditve, da je vpriporitev docela uspela.

Drama »Vrnitev« vsebuje vse pogoje za odrski uspeh. Vomberger je vpodobil tragično usodo vrnitve moža-vojaka, ki ga smatrajo domači že od vojne sem za mrtvega. Problem pravice zakonskega prvenstva in odstop drugega moža je avtor razpredel v zločinsko ozadje ter dramo privedel do silne napetosti in srečnega konca v gorskih plazovih. Solnce zalivajo gledalca ob groznem svidenju žene in prvega moža; žalost obhaja človeka ob duševnih bojih glavnih igralskih likov. Za pretresljivimi prizori slutimo vojne grozote ter sproščeni končno odobravamo prizadevanje, da se klanje z

vsemi nesrečnimi posledicami nikdar več ne sme ponoviti. Hvaležni moramo biti pisatelju Vombergerju za posrečen vojni motiv, s katerim neposredno seje seme svetovnega pacifizma.

Režiser br. Jože Mlakar je dramo izoblikoval do podrobnosti, da mu iz vidikov diletantskih možnosti in nemožnosti ni potrebno oporekati prav ničesar. Pazljivo je koncentriral pozornost na efekte in trenutne situacije. Igralci: s.

Obmejni Marenberg viteškemu kraju

Menda ni kraja, kjer bi tako globoko in bočno odjeknila smrt našega ljubljenskega vladarja, kakor med našim ljudstvom na najskrajnejši severni meji, v onih krajih, ki so bili desetletja in desetletja do zedinjenja pod najhujšim pritiskom naših nacionalnih nasprotnikov.

Da se tudi mi oddolžimo spomenu velikega kralja, je sklenil Sokol Marenberg — Vuhred na svoji seji 16. t. m. soglasno, da se Sokolski dom, ki je že več let največja tajna naše želje, imenuje: »Sokolski dom Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.« Dom začnemo graditi spomladi leta 1935.

Vsak, kdor pozna razmere ob naši severni meji, posebno pa še v Marenbergu, bo z največjim veseljem pozdravil to akcijo. Sokol Marenberg — Vuhred se je ustanovil leta 1919. Boril se je ves čas kot obmejno društvo z najtežjimi okolščinami, vendar je vsa leta stalno napredoval in se razvijal. Kupil si je v trgu na eni najlepših točk stavbno parcelo, ki je stala 35.000 Din ter jo izplačal. V Vuhredu pa si je postavil za tamnošnje članstvo lepo letno telovadišče.

Sedaj pa se obrača na vse brate in sestre širom naše domovine, da mu pomagajo uresničiti to veliko misel, da postavi živ in svetel spomenik našemu ljubljenski vladarju ob mejnih naših državnih meja. To bo prvi Sokolski dom tostran Drave. Naš Sokolski dom bo

Vsem sokolskim pripadnikom v Mariboru

Meddruštveni sokolski odbor v Mariboru ponovno opozarja, da je udeležba pri proslavi 1. dec. za vsakogar brez razlike najstrožje obvezna, ker bo članstvo ustno in pismeno priseglo Nj. Vel. kralju Petru II. Ta dolžnost zadene vsakega pripadnika, neglede na starost in položaj. Vsak Sokol in vsaka Sokolica naj torej smatrata to nalogo za letošnji 1. december kot prvenstveno, ki se ji morajo umakniti vsi drugi oziri, razen bolezni in službe. Zaradi cerkvenih svečanosti ki bodo ob 11. uri, bodo mariborske sokolske edince priredile svoje proslave v že najavljenih prostorih pol ure kasneje. Meddruštveni odbor.

Uprava Sokola Maribor Matice poziva tudi tem polom vse članstvo, da se udeleži proslave 1. decembra ob pol 12. uri v veliki dvorani Narodnega doma z zaprisego Nj. Vel. kralju Petru II. Člani uprave v kroju, na levem rokavu črni flor, ostali v civilu z znakom. — Pri proslavi sodeluje pevsko društvo »Jadran« in godba »Drave«. Pismeno prisego oddajte podpisano rediteljem.

Sokol Tezno — proslavi praznik zedinjenja, dne 1. decembra t. l. ob 14. uri popoldne v nadstropnem razredu osnovne šole na Teznu. Najstrožje obvezna je udeležba vseh članov, članic in naraščaja. Izostanek opraviči samo bolezni in neodložljiva služba — kar je pa treba pred proslavo z dokazi opravičiti. Kdor neopravičeno izostane, bo brezpogojno črtan iz društva! Po končani proslavi ob pol 16. uri — vsadimo slovesno na telovadišču »Kraljevo lipo«. Zdravo!

Sokol Maribor II. - Pobrežje poziva svoje članstvo in vabi Sokolo naklonjeno občinstvo, da se udeleži proslave na dan 1. decembra ob 15. uri v dvorani brata Renčija na Pobrežju. Zadevna navodila so bila dostavljena članstvu na dom, po katerih se imajo strogo ravnati. Opravičilo se bo le ono članstvo, ki se iz tehtnih ozir ne more udeležiti proslave in ki je to pismeno javilo društvu nemu tajništvu. Na dan 1. decembra ob

Lintnerjeva (žena), br. Lintner (I. mož), s Krajčeva (Lena), br. Kovačič (Lenart) so z vsemi ostalimi tvorili harmonično celoto. Zlasti igra prvih dveh ter lik br. Mlakarja (2. moža) zahtevajo globokega psihološkega razumevanja in mnogo igralskih zmožnosti.

Če pomislimo, da je drama težka, moramo studenskim diletantom priznati, da so po lanskih »Hlapcih« dosegli z »Vrnitvijo« nov višek, ki kaže, da igralci dramsko rastejo tudi na znotraj.

Uverjen sem, da nam bo letošnja sezona nudila še več lepih doživetij, ki bodo prav tako v čast in ponos studenskem Sokolu! **E. V-c.**

obmejnemu prebivalstvu žarišče prosvete in steber jugoslovanskega nacionalizma. Le tako, ako dobimo ob meji svoj dom, bo delo res pozitivno v nacionalnem, gospodarskem in kulturnem oziru.

Vsa nacionalna javnost Marenberga in Vuhreda, zavedajoč se dolžnosti, ki jih ima, je tekom šestih dni zbrala za današnje čase veliko vsoto 40.000 Din. Osnova se je poseben obrambni odbor, ki ga tvorijo: Starosta Peter Mravljak, učitelj Stane Terčak, gostilničar Janko Cizej, uradnik Rado Kandrič in učitelj Vilko Kolar.

Bratje in sestre, Jugoslovani! Naša severna meja Vas kliče. Naj ne bo nobena med Vami, ki se ji ne bi odzval, četudi z majhno podporo! Mi Sokoli in vsa obmejna javnost na naši severni meji Vam bomo iz dna srca hvaležni. Kajti ne boste podprli samo Sokola, ampak boste pomagali utrjevati nacionalno, kulturno, gospodarsko zavest in narodno edinstvo med svojimi brati.

Postavitev Sokolskega doma, s tako dostojno počastitvijo našega blagopokojnega vladarja, bo gotovo vsej naši javnosti, posebno pa še med Sokoli in narodnimi borci žela odobravanje.

Obmejno prebivalstvo pa pokaže s tem svojo iskreno vdanost in vso veliko domovinsko ljubezen, izpolnjujoč zadnje velike besede našega nesmrtnega vladarja: Čuvajmo Jugoslavijo! Zdravo!

14. uri se bo zasadila spominska lipa na šolskem vrtu na Pobrežju v spomin blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju, česar se naj članstvo udeleži v čim večjem številu. Po akciji sokolske milosrčnosti za razprodajo »Sokolskih src« je vsak posamezni pripadnik obvezen, da sodeluje. V nedeljo dne 2. XII. popoldne ob 15. uri bo društvo obdarilo najsiromašnejšo sokolsko dečo, zvečer pa starejše članstvo. Zdravo! Tajnik.

Sokolsko društvo v Studencih poziva vse svoje članstvo, da se udeleži jutri proslave praznika zedinjenja in k položitvi zaobljube. Začetek točno ob pol 11. uri. Ob tej priliki vsadimo tudi Aleksandrovo lipo. Starosta.

Sport

Razpis druge zimske kolesarske dirke MKP

Mariborska kolesarska podzveza priredi v nedeljo 16. decembra v spomin blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja za prihodnji pokal predsednika MKP Slavka Markoviča pod pokroviteljstvom ministra za telesno vzgojo naroda g. dr. Grga Anđelinovića 2. zimsko kolesarsko dirko, in sicer na progi Koroščeva, Maistrova ulica, Zrinjski trg, Kopitarjeva ulica, Aleksandrova cesta, Zrinjski trg, Razlagova, Krekova ulica, Strossmayerjeva ulica in Gregorčičeva ulica. Start bo ob 10.30 na vogalu Vrbanove in Koroščeve ulice, cilj pa na Trgu svobode. Pokal preide v last tekmovalca, ki je trikrat zaporedoma ali petkrat v predsednikih bil zmagovalec. Pokal brani Štefan Rozman (SK Železničar). Splošno določila: Pravico do starta imajo vsi verificirani člani mariborske kolesarske podzveze za leto 1934; vozi se po cestno policijskem redu ter pravilniku kolesarske zveze; dirka bo ob vsakem vremenu in na lastno odgovornost; start je dovoljen le dirkačem, ki imajo predpisano opremljeno kolo, to je brezhibno zaporo z zvoncem. Prijave s startnino sprejema tehnični referent mariborske

PRAVI DOMAČI IZDELEK

košarske podzveze, Aleksandrova cesta 6-1, in sicer do vključno 15. decembra.

Naš prvi zimsko-sportni znak

Naš prvi zimsko-sportni znak. V soboto 1. decembra zvečer se bodo sestali lanski tekmovalci »Orožnega smuka preko Pohorja« v Mariborski koči. Ob tej priliki bo predsednik zimsko-sportnega odseka SPD g. dr. Igor Rosina predal vsem udeležencem lanske vztrajnostne vožnje preko Pohorja lep častni znak, ki ga je zasnoval znani zimsko-sportnik g. Borut Hribar.

Tek osvobojenja v Mariboru. Jutri 1. decembra bo na tradicionalni progi Koroščeva ulica, Maistrova, Kolodvorska ulica, Aleksandrova cesta, Trg svobode (1800 m) tek »Osvobojenja« za Vahtarjev pokal, ki ga priredi ISSK Maribor. Startali bodo najboljši dolgoprogaši našega mesta z odličnim Germovškom na čelu. Tekmoval pa bo tudi lanski zmagovalec, državni rekorder Ivo Krevs iz Ljubljane. Start bo točno ob 10.30 na Koroščevi ulici.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Delegira se za prvenstveno tekmo SK Železničar : SK Svoboda rezerva g. Nemeč.

Sodniki za nedeljske tekme za prvenstvo LNP. OZDS v Ljubljani je delegiral k tekam za prvenstvo LNP, ki bodo jutri v nedeljo 2. decembra, naslednje sodnike: ŽSK Hermes : SK Rapid g. Pfundnerja, SK Celja : SK Ilirija g. Ochsa, Čakovečki SK : ŽSK Hermes g. Cimpermana in SK Železničar : SK Svoboda g. Ko piča.

Zadnji trening naše državne nogometne reprezentance bo v Ljubljani. V nedeljo 9. decembra bo v Ljubljani zadnja generalna vaja naše državne reprezentance, ki bo igrala 16. decembra v Parizu in za božične praznike za balkanski pokal v Atenah. Naša državna reprezentanca bo nastopila v Ljubljani proti reprezentanci Ljubljane, in sicer v Stadionu.

Kako je mislil.

Profesor: »Ivič, če boste tudi pri maturi doslovno ponavljali za menoj samo to, kar predavam, se bo gospod nadzornik zgrozil nad vašim slabim znanjem.«

Prepričana je.

Gospodinja (služkinji, ki briše okno od zunaj): »Marička, brž stopite doli, brez spodnjega krila ste, pod vami na hodniku pa stoji redar.«

Služkinja: »Nič ne skrbite, gospa, saj ga poznam. Ta čaka spodaj, kdaj mu padem v naročje.«

„Čuvajte Jugoslavijo!“

A. K. Grin:

Bogastvo

Roman.

»Govorite o gospodični Rogersovi; ali ve ona, da ji preti nevarnost?« je vprašala gospodarica hiše s prestrašenim pogledom.

»Ona ne sluti ničesar,« ji je naglo odgovoril umetnik, »a meni se je razjasnilo marsikaj tekom zadnjih ur. Zvedel sem, da je gospod Degraw v resnici tisti plemeniti značaj, kakor nam ga je priporočal gospod Moris. Hudobnež, ki je kriv vse nesreče, je njegov sluga, ki ima hudobne načrte proti svojemu gospodarju in nedolžni signorini, da bi si prisvojil veliko premoženje, kar mu po njegovih mislih hočeta samo ta dva preprečiti. Bojimo se, da izvede mogoče še to noč svoj nevarni načrt.«

»Strašno!« je zaklicala gospodična Aspinwallova s tresočim glasom. »In kje je zločinec sedaj?«

»Mogoče, da se skriva prav sedaj na vašem posestvu.«

»Potem hočem poklicati Donalda in Henrika in zbuditi kočijaža.«

Toda Gryce jo je zadržal. »Zunaj imamo pomočnike. Le pokažite nam prostor: odkoder lahko opazujemo vrata gospodične Rogersove, da se jim ne more približati sovražnik. Vem sicer, da je hi-

ša zaprta,« je nadaljeval, ko je opazil njen začuden obraz, toda opravičiti imamo z zelo spretnim vlomilcem, ki ima mogoče povsod pomočnike.«

»Če gre samo zato, da se opazujejo vrata gospodične Rogersove, sem sama pripravljena to prevzeti.«

»Še nekaj veliko boljšega lahko storite,« je dostavil umetnik, »če jo pustite spati v svoji sobi.«

»Da, prav rada, tam bo popolnoma varna.«

»In jaz varujem vaju,« se je odločil Gryce, »spodaj, in Jakob mi lahko dela družino. Luči ne potrebujemo. Če sem vam potreben, gospod Gryce, zglasite se le malo in takoj sem pri vas.«

V zgornji veliki veži starinske hiše je bil majhen del pregrujen z zastorom in ločen od velikega stopnišča. Takoj je stopal Gryce proti temu skrivališču.

»To je izvrstna opazovalnica,« je rekel gospodični Aspinwallovi, »če pustite luč tam zunaj na mizi, vidim neopažen lahko vse, kar se godi.«

Pustila je luč, mu označila vrata signorine in mu še povedala, da vodijo od zadaj še ene majhne stopnice naravnost v pritličje do sob gostov. Z neslišnimi koraki se je približala sobi svoje prijateljice in je tiho potrkala.

V sobi se je zaslišal nagel šum.

»Kdo je tu?« je vprašal trepetajoč glas signorine.

»Hilary Aspinwallova; tako osamljena

se čutim, Jenny, ali bi nocoj ne mogli priti k meni spat?«

Vrata so se odprla in signorina se je prikazala še vsa oblečena. Prestrašena je prisluskovala.

»Kaj je bilo to? Ali nisem zaslišala šuma? — Ne, bila je samo domišljija! Da nes sem tako prestrašena, tako razburjena, Hilary, vidite, še legla nisem.« Med tem se je tresla, kakor da se je zla slutnja njenih prijateljev polastila tudi nje.

»V takem stanju vas ne morem zapustiti, pojdite z menoj,« je prosila Hilary. »Niti trenutek ne bi bila mirna, če bi vedela, da vi čujete in vas muči bojazen.«

»Ne morem,« je odgovorila signorina močno razburjena, »če me prime nervozni napad, me ozdravi edino le samota.«

»Potem dovolite, da ostanem vsaj v vaši bližini.«

Ko signorina ni več vedela, na kak način naj odkloni predlog prijateljice, je zmedeno povsila oči. »Oprostite, Hilary,« je šepetala, »razumete me pač lahko; pride ura, da moramo biti sami s seboj, da niti ne želimo, da nam gledajo molčeče zvezde skozi okno. — Gospod Degraw iz Clevelanda me je prosil za jutranji dan na pogovor. Ne vem, kaj namerava, toda tresem se že vnaprej...« obtičala je sredi stavka in zardela — »gotovo vse drugo...«

Hilary ji ni vedela svetovati; brezuspešno je iskala povoda, da poišče Jen-

ny v njeni sobi zavetja. Ker je pa opazila, da napravljaj njena prisotnost Jenny še nesrečnejšo, se je poslovila od prijateljice s prisrčnim poljubom in je zašepetala: »Ako vas bo strah, odprite vrata in me pokličite, kajti ne bom spala.« Signorina ji ni odgovorila ničesar, ozrla se je s plašnim pogledom še enkrat po dvorani, stopila v sobo in zaklenila vrata. Hilary se je podala k policistu in mu sporočila, da ni mogla pregovoriti gospodične Rogersove, da bi prenočila v njeni sobi.

»Dobro, potem jo bomo stražili tam, kjer je,« je odgovoril Gryce, »mogoče mine noč nemoteno, toda moramo biti za vsak primer pripravljene. Kaj nameravate storiti?«

»Najraje bi ostala tukaj, kajti imam veliko zaupanje do vas in je moja dolžnost, da čuvam nad svojo hišo in nad svojimi gosti.«

»Strinjam se z vami, zahtevam je brez pogojno molčanje. Prosim, da pomirite najprej razburjene goste in se vrnete k meni v skrivališčel.«

Iz raznih vrat so zrl prestrašeni in radovedni gosti, ki so želeli videti vzrok ponočnega nemira. Ko jih je Hilary prepričala, da se ni zgodilo ničesar, so se zadovoljili in kmalu je zadremala spet vsa hiša v navideznem miru. Gospodarica se je podala k Gryceju za zastor, da pomnoži število tajnih čuvajev.

(Se bo nadaljevalo.)

Ljubezen pod giljotino

ZIVLJENJE JETNIKOV V JEČAH ZA ČASA FRANCOSKE REVOLUCIJE. ZA PISKI FRANCOSKEGA KRONISTA NO UGARETA.

Največ gorja in zla je na svetu morebiti samo zaradi tega, ker ljudje tako radi pozabljajo, da so umrljiva bitja. Koliko manj bi bilo na svetu grenkih solza, koliko manj siromaštva, nesreč in zavisti, če bi se človek vsak trenutek spominjal kratkosti svojega življenja. Zamislimo si, da bi jutri nastal vesoljni potop in da bi se nekateri izvoljeni lahko rešili: z Noetovo barko. Mislilec na način, ki nam ga nalaga vsakdanje življenje, bi dejali, da bi bila Noetova barka polna solz in vzdihljajev nad izgubljenimi nadami, za katere so ljudje žrtvovali skoro vse svoje življenje, vendar pa toka vsakdanjega življenja niso spremenili bistveno niti najstrašnejši dogodki naše zgodovine, niti ga spreminja sedanost, in človek, ki živi, ne misli rad na smrt. Zgodovina nam pove, ali vsaj nekatera poglavja iz nje, da so se ljudje v neki dobi veliko bolj spominjali smrti, kakor se je spominjamo mi. Zavedali so se, da je življenje največja sreča in da je ta sreča — zelo kratka. Živeli so zato po mil volji, uživali vse sladkosti, ki jim jih je mudilo življenje in so bile njih ambicije izredno velike. Verovali so v nagle kariere, danes na površju, jutri v prepadu.

Tako je bilo tudi nekaj časa pred in med francosko revolucijo, pa tudi po drugih državah niso živeli drugačnega življenja. Francoz Robespierre je postal iz malega provincialnega odvetnika diktator Francije, a umrl je pod giljotino, in vse to v teku enega leta. Danton je doživel nekaj podobnega v 10. mesecih. Hoche je postal, ko je bil star 22 let, general, bil je zmagovalc najslavnejših bitk in je umrl pet let kasneje. Napoleon Bonaparte je postal iz poročnika mogočen cesar, osvojil je pol sveta, in ko je bil takorekoč na vrhu svoje slave, se je znašel na samotnem otoku Sv. Helene kot jetnik. In vse to se je zgodilo v dobi 17. let!

Iz leta 1797. se je še ohranila kronika, ki jo je napisal o pariškem mestu neki Nougaret. Avtor je v tej knjigi plastično prikazal minljivost ljudskega življenja in ljudske ničevnosti v revolucionarnih ječah. Francoski kronist piše, da mu je padla v oči nenavadna skrb takratnih Parižanov za življenje. Tisti, ki so bili v ječah, so prosili, naj jim kmalu končajo življenje, a mudilo se je zelo tudi državnemu tožilcu, ki ni več vedel, kakšnih metod bi se posluževal, da bi giljotina hitreje funkcionirala. Dosegel je rekord, ker je potreboval za obtožbo, obrambo, izrek sodbe in izvršitev kazni samo 10 minut. In vendar mu to še ni bilo dovolj. Zahteval je, da se sestavi lista obtožencev in je obtožence sodil in umoril

kar po listi. Krvniki so jedva zmogli svoj posel.

»Ječe so najhujši pekel,« je dejal kronist, »toda one so istočasno svetišča, v katerih se moli in preklinja Boga, kjer se povzdiguje sovraštvo in ponižuje ljubezen. Vendar pa bi se moglo najti v teh ječah tudi nekaj lepih solnčnih dni.«

»Dražestna gospodična, do smrti sem se zaljubil v vas. Dovolite, da vam prečitam ljubezenske stihe, ki sem jih sestavil v neskončnem hrepenenju po vas.«

»Dragi prijatelj, kakšne misli se te lotevajo, ko opazuješ lepo nogo one mlade dame. Mislim in prepričan sem, da lepše noge ni imela niti Eva, ko jo je ustvaril Bog...«

»Prijatelj ali si opazil pri oknu krasotico? Imela je telo kakor milanska Venera. Ali slišiš in čutiš njene vzdihne? Prepričan sem, da neskončno hrepeni po Tebi in samo nate misli. Bil bi človek brez srca, če bi ne izkoristil prilike in se zaril med njena nedrija ter pozabil na to, da smo v — ječi...«

Kje je bilo slišati take in podobne pogo-vore? Ne v razkošnih dvoranah aristokratov, marveč v revolucionarnih ječah v Luxemburgu. Podobne so bile razmere tudi po drugih ječah. Vendar pa so bile te razmere, v katerih so morali živeti revolucionarji, naravnost strašne. Kronist poroča, da je bilo v Luxemburški ječi 900 jetnikov, in so imeli samo 12 postelj. Moški in ženske, stari in mladi so spali skupno. Sveča zatakajena v steklenico je razsvetljevala fantastične prizore... Tako se je mešalo vzdihje sladkosti, greha, grenkobe in smrtnega sja-hu. Vse pa je premagovala ljubezen, ki je družila jetnike. Mnogi niso niti slutili, da se bodo naslednje jutro odprla vrata ječe in da jih bodo odvedli stražniki pod giljotino. In marsikatera markiza, na tem potu, je tiho šepnila na uho mlademu in postavnemu lakaju: »Zbogom, dragi! Zakaj te nisem spoznala še v srečnih časih, da bi preživela s teboj srečne ure!« Toda lakaj ji je odgovoril: »Gospa, naj vam ne bo žal, takrat sem imel ljubavno razmerje z vašo sobarico.«

Fabre de Eglantine je bil težko bolan in je ležal na tleh v omedlevici. Ko se je prebudil, je neprestano dvoril mladim ženam in iskal rokopis neke drame, ki ga je bil izgubil pri hišni preiskavi. Njemu so delali družbo v ječi Danton, Camilla, Lacroix in drugi. Svojim znancom je Danton nekega dne v ječi na sprehodu zaklical: »Danes smo vsi enaki!« Camille Desmoulins je bil v ječi zelo melanholičen, a krajšala mu je grenke ure neka bivša opatica. Ljubila ga je kot še nikdar nobeno drugo dekle. Njeni tova-

rišicji pa je bilo hudo, ker ni postala mati, da bi na ta način vsaj za nekaj časa podaljšala svoje življenje. Neki zdravnik, ki je bil tudi ujetnik, je ugotovil, da ženske niso mogle zanositi zaradi strahu pred smrtjo pod giljotino.

Ko so se valjala mlada človeška bitja obeh spolov v divji strasti po celicah ječe, ko se je razlival po tleh šampanjec, in ko je starec prisegel zvestobo 16-letni mladenki, ko nikdo med jetniki ni mislil na strašno smrt, je krvnik na trgu čistil in brusil giljotino. Tako je končal kronist Nougaret svojo kroniko iz tistih dni...

Solidarnost.

Prijatelj, nikar ne povej moji ženi, da si mi posodil teh 500 Din.

Dobro, toda ti ne smeš povedati moji, da sem jih imel.

Dobrodelnost.

Dušica, tale obleka razen gumbov sploh ni več za rabo. Poreži torej gumbe, obleko pa daj beraču.

Strupeno vprašanje.

Kaj žalujete, gospa?

Ne. Zakaj?

Ker nosite zadnje čase črne lase.

Darilo, ki razveseljuje stane pa le:

Obleke za vsak dan od	Din 140
Dobre obleke iz kamgarna od	490
Moške hlače od	50
Lepi rag'ani od	320
Obleke za dečke od	130
Rag'ani za dečke od	260
Sportne čepice od	12
Damski plašči brez krzna od	320
Damski plašči s krznom od	390
Plašči za deklice od	190
Obleke za otroke od	60
Plaščki za otroke od	190
Smučarske obleke za dame od	390
Smučarske obleke za gospode od	390
Mornarske čepice za otroke po	18

Večkrat slišimo: »To je poceni, ne more biti dobro.« **Nizke cene TIVAR** proizvodov so dosežene z organizacijo izdelovanja in prodaje.

LEPI DAROVI ZA MIKLAVZA IN BOZIC

Garnitura volnenih pokrival v lepih skatljah Din 130.— in 300.—
Elegantne JUTRANJE SUKNE za gospode „ 150.— do 240.—

TIVAR OBLEKE

Mali oglasi

Razno

JOS TICHY IN DRUG.
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor. Slovenska ul. 16, tel. 27-56. Izpoljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

Zastopnike sprejemem

GOSTILNA MANDL.
V soboto in nedeljo pojedina krvavih in jeternih klobas. 4877

GOSTILNA ŠERBINEK.
V soboto in nedeljo pojedina kašnatih klobas, domače kolone, dobra kapljica je preskrbljena. 4892

Okrasite vaš dom z našimi modernimi zavesami

»TUNGSRAM«-ŽARNICE
in ves drugi elektro-pribor najceneje, kakor tudi elektroinstalacija in popravila cenejša kot povsod, pri elektrotehniku **FRANC KOCJANU** — Koroška cesta 8. 4894

GOSTILNA BERANIČ.
Vodnikov trg. V soboto 1. in v nedeljo pojedina domačih klobas in divjega zajca. Se priporoča Beranič. 4899

V SOBOTO POJDEMO
v gostilno »TRST«, nasproti bolnice. Koncert, domače kolone, krvavice, pečnice, dobra kapljica. — Se priporoča 4905 **gostilničar.**

Halo! Halo!
GOSTILNO »JELEN«.
Taborska 8, smo na novo uredili in uvedli prvovrstna stara in nova ljutomerska in domača vina po 14, 12, 10, 8, 6 Din ter vsak čas mrzla in topla jedila. Sprejememo abonente na dobro domačo hrano za 10 Din. Glasovir gostom na razpolago ter razni časopisi, šah in igralne karte. — Vino čez ulico 1 Din ceneje. — Za obilen obisk se priporoča 4911 **lastnik.**

POJEDINA KLOBAS
v soboto in nedeljo 2. dec. pri Kučerju v Studencih, Aleksandrova cesta. Koncert in dobra kapljica. Za obilen obisk se priporoča M. Smodiš. 4921

GOSTILNA PRI »TURISTU«
Betnavska 39. Jutri soboto in nedeljo pojedina domačih krvavic in jeternic. Pristna vina iz lastnih vinogradov. 4938

DOMAČE KOLINE,
jetrne, krvave klobase, pečnice, Gostilna Jeruzalem, Vetrinjska ul. 3. 4943

KOLODVORSKA RESTAVRACIJA
ima vsako soboto domače krvavice in pečnice. — Se priporoča Majcen. 4946

POZOR!
Sporočam ceni, občinstvu, da sem odprl čevljarsko delavnico, kjer bom izdeloval prvovrstno blago. Popravil bom tudi snežne čevlje! Potrudil se bom zadovoljiti vsakogar ter se priporočam **Franc Bevc, Studenci, Aleksandrova c. 45.** 4933

CENJENIM DAMAM
se priporoča za izdelavo vseh vrst damskih oblek tudi za specialno izdelavo moškega perila, šivilja **Lizi Kuster, Vojašniška ul. 1, pri starem mostu.** 4934

PREGRINJALA,
za divane, preproge, zavese, flanelaste, vatirane odeje, perje, puh, blazine, namizne garniture, najceneje pri **NOVAKU, Koroška 8, Vetrinjska 7.** 4940

POZOR!
Tapetniške izdelke, solidne in po brezkonkurenčnih cenah dobite pri **Kuhariju, Vetrinjska ul. 26.** 4586

Prodaj

SPALNICE
politirane najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodaj. Priporočam se za vsa mizarstva in pohištvena naročila. Mizarско podjetje **Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48.** 1641

JABOLKA
oddaja tudi na drobno **Kmetijska družba, Meljska c. 12.** Tel. 2083. 4839

POSODIM
oziroma prodam dobro ohranjen pianino s prijetnim glasom. Vprašati v **Magdalenski ulici 17, pritličje, stanovanje števil. 2.** 4853

NOVO, MEHKO POHIŠTVO
z vložki in žimniki poceni prodaj. — **Aleksandrova cesta 79.** 4896

Sobo odda

SOBO,
opremljeno, solnčno, s prostim vhom oddam gospodu. Poizve se v trgovini **Klanišek, Glavni trg.** 4876

OPREMLJENO SOBO,
solnčno, po želji s hrano oddam takoj. **Tomšičev drevored Lešnikova 4.** 4878

Lepo, solnčno, ulično
OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhom oddam enemu ali dvema mirnima gospodom s hrano ali brez. **Naslov v upravi »Večernik«, 4880**

SOBO ODDAM TAKOJ
samcu. Klavir na razpolago. **Tattenbachova ulica 27, Mrvar.** 4903

OPREMLJENO SOBO
oddam gospodu. **Koseskega 15 (blizu kadetnice).** 4912

SOBO,
opremljeno, sončno, poseben vhod, električna luč, za dva uradnika ali oficirja, oddam takoj, **Stritarjeva ulica 5, I. nadstr.** 4920

SOBO
s posebnim vhom oddam. **Kolodvorska ulica 3, II., hodnik, vrata 7.** 4922

Izpopolnite vaše perilo z našim priznanim perilom

NA PRODAJ
novo zidana hiša, 2 sobi in kuhinja, veranda, 629 kv. m zemlje, pri glavni cesti. Zgor. Radvanje. Gozdna 2. Cena Din 16.000. Vprašati: **Mizarstvo Horvat.** 4928

OPREMLJENO
solnčno sobo oddam v najem s 15. decembrom. **Tattenbachova 20, I., desno.** 4936

SOBO S ŠTEDILNIKOM
tako oddam mali družini. **Tržaška 5, Kolenc.** 4949

V najem

ODDAM GOSTILNO
»Rotovž« v najem. **Vicel, Maribor, Gosposka ul. 5.** 4935

Grafolog KARMAH v Mariboru.

Obiske sprejema v hotelu »Zamorc«. Ostanje do 10. decembra t. l. Odgovarja na korespondenco. 4893

Premislite pred zimo

ali 1. nabavite si čevlje na račun slabe kvalitete po nizki ceni,
ali 2. zanesljivo dobre in trpežne čevlje po zmernej ceni.

Imamo in priporočamo nakup pod 2.

K • A • R • O

Sobo išče

IŠČEM SOBO S HRANO
v bližini gl. kolodvora, eventualno tudi brez hrane. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Železničar« 4913

Nogavice,

rokavice, zimsko perilo i. t. d. pri **Mariji Kumše, Maribor, Stolna ulica 1.** 4895

Zaboji
s podkurilnim premogom **KARBO PAKETI**
naj ne manjkajo pri nobeni hiši. Zaloga: tt.

Andraschitz
MARIBOR, Vodnikov trg 4

kupite dobro in poceni le v **Tekstilani Büdeleidt, Maribor, Gosposka ulica 14**

Lep trgovski lokal

v Gosposki ulici 34 (poleg Brišnik) se takoj ugodno odda. Vprašati pri tvrdki **Wögerer.**

Posteljine odeje

posteljino perilo, blazine, zglativke, kakor tudi svilo in klot v največji izbiri pri

A. Stuhec, Izdelovanje posteljnih odevj Maribor
Stolna ulica 5 4940

Saten, svila, pike-svila, Creppe de chine, Creppe de georgette vse po . . . . . **Din 28-** dokler še traja zaloga 4947

v Trpinovem bazarju

Čuvajte Jugoslavijo!

VELIKA KAVARNA

RESTAVRACIJA IN DANCING V MARIBORU

se lahko prišteva po obnovi k najelegantnejšim lokalom v Dravski banovini.

Pri obnovi teh prostorov so bile zaposlene same mariborske tvrdke. Tapetniška in dekoracijska dela je izvršila z velikim okusom tvrdka »WESIAK«. Mizarško delo je izvršila tvrdka »KLANČNIK«. Razsvetljavo je vpejala tvrdka »RUDA«, Maribor.

Podjetje lahko danes konkurira z vsakim inozemskim lokalom po zunanosti in vodstvu in odgovarja vsem zahtevam tujskega prometa. Vodstvo restavracije je prvovrstno in zadovolji najbolj razvajenega gurmana. V KAVARNI so na razpolago vsi tu- in inozemski časopisi, revije in ilustracije, tako da se priporoča posebno za dnevni obisk. Od 1. decembra dalje se vršijo zopet dnevni koncerti, kabaret in ples.

Vsako nedeljo in praznik so popoldanski koncerti, vsak četrtek čajanka ob 17. uri s plesom. Cene so kljub vsemu najnižje, tako, da obisk 4925

Velike kavarne, restavracije in Dancinga moremo vsakomur najtopleje priporočati.

Službo dobi

UČENKO
za kuhinjo sprejemem takoj. **Restavracija »Novi svet« Maribor, Jurčičeva ul. 7.** 4885

KROJAŠKEGA VAJENCA
sprejme Avberšek. **Državna cesta 24.** 4906

UPOKOJENCI,
ki si žele kaj malega zaslužiti za praznike, se naj zglasijo v nedeljo predpoldne v **Vrbanovi 59.** 4939

Če hočete štediti svoj denar

tedaj kupite hitro sukmeno blago za obleke (volna), ki stane samo Din 16— v božični predprodaji pri tvrdki 4949

Dolček & Marini
Maribor, Gosposka 27

kupite dobro in poceni le v **Tekstilani Büdeleidt, Maribor, Gosposka ulica 14**

Lep trgovski lokal

v Gosposki ulici 34 (poleg Brišnik) se takoj ugodno odda. Vprašati pri tvrdki **Wögerer.**

Posteljine odeje

posteljino perilo, blazine, zglativke, kakor tudi svilo in klot v največji izbiri pri

A. Stuhec, Izdelovanje posteljnih odevj Maribor
Stolna ulica 5 4940

Saten, svila, pike-svila, Creppe de chine, Creppe de georgette vse po . . . . . **Din 28-** dokler še traja zaloga 4947

v Trpinovem bazarju

Čuvajte Jugoslavijo!

Blago za tople domače obleke

v veliki izbiri in najmodernejših vzorcih od Din 10— naprej v božični prodaji pri tvrdki

Dolček & Marini
Maribor, Gosposka 27

Spomnite se CMD

Oglašujte!

POSOLJILNICA R. Z. Z. O. P. MARIBOR, NARODNI DOL

USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih ylog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din

Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

Volna zopet cenejša!

Cenejše so sedaj naše znamke znane vrste:

- „Kluft“ za nogavice in dokolenice 10 dkg Din 13-
- „Gelschild“ za puloverje in telovnike 10 dkg Din 16-
- „Teka“ za robce in jopice 10 dkg Din 18-
- „Fuldania“ za šale in čepice 5 dkg Din 9-
- „Partia“ . . . . . 5 dkg Din 6-

C. BUDEFELDT, Maribor

Pike-svila, satin svila, Crepe mongol, Crepe de chine, Crepe georgette vse po

Din 28-

tako dolgo dokler traja zaloga v

Trpinovem bazarju

Kranjske klobase

tvrdke K. JARC, LJUBLJANA. Kvaliteta kot na Mariborskem tednu, prodajajo sledeče trgovine:

JOSIP SINIGOJ, Aleksandrova cesta 18.
TONI OŠLAG, Glavni trg 17.
JAŠ & LESJAK, Ulica 10. oktobra 2.

Vsaka klobasa nosi plombo K. JARC, LJUBLJANA

MIKLAVŽEVA DARILA

kakor damske torbice, aktovke, denarnice, kovčeki itd v veliki izbiri in najnižji ceni pri tvrdki

Karlo in drug

Trg Svobode 6. 4788

KRZNO

vsake vrste od najcenejše do najfinejše kvalitete in izpeljave priporoča trgovina s krznom

J. SOPER, Glavni trg 9

zraven manufakture Majer
Popravila izvršujemo točno po solidnih cenah 4212

Vozički za lutke, sportni z gumijastimi kolesi od Din 90- napr.

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“

Pripravna in najcenejša

Miklavževa darila dobite v trgovini s krznom

K. Gränitz
Gosposka ul. 7

Oglejte si naše nizke cene v izložbi. 4870

„Luna“ igrače

Lutke, oblečene, nezlomljive, komad od . . Din 5- naprej.

Otroški telovniki iz čiste ovčje volne od Din 19- naprej.

Telovniki za dame in gospode po najnižjih cenah v veliki izbiri. 4883

Eksportna hiša „LUNA“

Damske plašče

kupite ceneno samo pri nas, ker prodajamo iste pod ceno. 4909

Dolček & Marini
Maribor, Gosposka 27

Če bi moral mož ribati pod

gotovo ne bi trpel mučnega dela svoje žene in bi raje kupil ceneno blago za tla

KARTOLEJ po m² Din 30-

kateri se da z lahkoto čistiti, se lahko položi brez tuje pomoči, ker ni potrebno, da je prilepljen ali pritrjen in se pri preselitvi lahko vzame seboj.

Hišne gospodinje so navdušene za kartolej, ker se isti da dobro uporabiti ne samo v kuhinji, predstobi, temveč tudi v sobah s slabim podom. Samo tvrdka

WEKA MARIBOR

skrbi za hišne gospodinje, da imajo snažna stanovanja in malo dela. 379

Naznanjamo vsem prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče in tast gospod

Vižintin Franc

nam. nadzornik kaznilnice v pok.

dne 29. t. m. popoldan po mučnem trpljenju odšel v večnost.

Pogreb blagopokojnega bo v soboto, dne 1. dec. ob 15. uri na magdalenskem pokopališču.

Maribor, dne 29. nov. 1934.

Ana, soproga, Franc, Rudolf, Vilko in Albert, sinovi, Vera voj. Vodenik, snaha, Tinček, vnuk. 4926

Naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče in stari oče, gospod

Anton Volk

izvršilni uradnik

včeraj 29. nov. ob 3/4 uri zjutraj po dolgem mučnem trpljenju, previden s tolažili sv. vere v 59. letu svoje starosti preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 1. dec. ob 15. uri iz hiše žalosti v Kamnici na tamošnje pokopališče.

Kamnica, Maribor, Leibnitz, dne 30. nov. 1934.

Žalujoči ostali.

Opravična številka IX I 2193/34-9

Dražbeni oklic

Dne 21. januarja 1935 ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin

Zemljiška knjiga Studenci, vl. 238

Cenilna vrednost Din 60.378-

Vrednost pritikline Din 64-, kar je že všteto v cenilni vrednosti zemljišča.

Najmanjši ponudek Din 30.189-

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Sresko sodišče v Mariboru, odd. IX.
dne 17. novembra 1934.

RANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR v lastni novi palači na oglu Gosposke - Slovenske ulice

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vlogo pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na tekoči račun po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica

